

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 36. ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Загальної педагогіки та дошкільної освіти
Семестр	5
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	К. пед. н., доц. Мельничук Лілія Борисівна
Контактна інформація	Lilya1154@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>У процесі вивчення курсу студенти знайомляться з понятійним апаратом і методикою проведення наукових педагогічних досліджень. У запропонованому курсі розглядається широке коло проблем, пов'язаних з науковою діяльністю студентів: підготовкою доповідей, рефератів, курсових робіт; методикою написання та оформлення тез та статей.</p> <p>Після вивчення курсу студенти зможуть вирішувати проблеми, що стосуються комплексного вирішення завдань науково-дослідницької роботи, вміти застосовувати загально прийняті форми і методи наукових досліджень; використовувати методи наукового пізнання у процесі роботи над курсовим дослідженням, написання рефератів та наукових статей з дотриманням принципів академічної доброчесності; здійснювати науковий пошук з організації, постановки, проведення педагогічного експерименту та здійснення математично-статистичної перевірки її результатів.</p> <p>Теоретичний матеріал викладається у формі проблемних лекцій, лекцій-дискусій, лекцій-візуалізацій.</p> <p>Практичні заняття курсу відбуваються у формі обговорення актуальних педагогічних проблем, аналізу науково-педагогічної, методичної та періодичної літератури, а також практичної діяльності, спрямованої на розвиток умінь здобувачів вищої освіти самостійно формувати зміст курсової роботи, визначати структурні одиниці вступу; оформляти результати експерименту у вигляді таблиць, діаграм та графіків; укладати список використаних джерел.</p>
Мета та цілі	опанування студентами знаннями науково-педагогічних досліджень, формування практичних навичок, необхідних фахівцю-досліднику, розширення і підвищення педагогічної культури майбутнього вихователя закладів дошкільної освіти, засвоєння кращих надбань вітчизняної і зарубіжної думки щодо організації і проведення дослідницької роботи.
Результати навчання	Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми

<p>Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми</p>	<p>від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>Розвиток «гнучких навичок» - soft skills: навичок комунікації, здатність брати на себе відповідальність і працювати в команді, вміння контролювати власні почуття, правильно реагувати на емоції інших людей та злагоджувати конфлікти, управляти своїм часом, здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій, розуміння важливості зворотного зв'язку / допомоги від колег, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше)</p>
<p>Пререквізити</p>	<p><i>Здобувач вищої освіти повинен знати такі попередні курси «Вступ до спеціальності», «Загальна педагогіка», «Педагогіка дошкільна», «Психологія», «Психологія дитяча».</i></p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Наука як сфера людської діяльності	Загальні відомості про суть наукового пізнання. Поняття та функції науково-педагогічних досліджень. Об'єкт та предмет наукового пізнання. Інтерпретація основних понять наукового дослідження. Види наукових досліджень. Фундаментальні і прикладні дослідження. Суб'єкти наукової діяльності.	Експрес опитування, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка повідомлення, аналіз структурно-логічної схеми «Суб'єкти наукової діяльності», обговорення презентації на тему: «Основні поняття науки» дошкільної освіти»
Тема 2. Методи наукових досліджень	Загальне поняття про методи наукових досліджень, їх класифікація. Спостереження як найпоширеніший метод педагогічних досліджень. Методи опитування, соціометрія, метод узагальнення незалежних характеристик. Педагогічний експеримент. Сутність і види педагогічного експерименту. Сутність констатувального, формувального і контрольного експериментів. Послідовний і паралельний експеримент. Математичні методи: реєстрування, ранжування, моделювання, вимірювання	Експрес опитування, виконання тестових завдань, метод кейсів, аналіз структурно-логічної схеми «Методи наукових досліджень в дошкільній освіті», проведення анкетування з вивчення інтересів студентів, інтерпретація даних
Тема 3. Форми наукового викладу матеріалів дослідження.	Реферат як одна з форм наукової роботи студента. Види рефератів. Основні вимоги до написання рефератів. Курсова робота. Робота над структурними одиницями вступу. Основні вимоги до структури і оформлення курсових робіт. Керівництво курсовими роботами.	Експрес опитування, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, обґрунтування актуальності дослідження для однієї з обраних тем, презентація «Вимоги до оформлення рефератів»
Тема 4. Оформлення результатів	Загальні вимоги. Заголовки структурних частин наукової роботи. Нумерація розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів. Позначення	Експрес опитування, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника,

дослідження.	малюнків, таблиць, ілюстрацій. Нумерація таблиць. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. Загальні вимоги до цитування. Оформлення списку використаних джерел. Правила бібліографічного опису	укладання списку використаних джерел, зображення експериментальних даних у вигляді діаграм
Тема 5. Апробація результатів дослідження	Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Види науково-дослідних видань. Вимоги до статей. Структура наукового реферату. Види і структура рефератів. Доповідь на науковій конференції. Поняття про тези. Повідомлення як вид короткої доповіді. Методика написання наукової статті. Структура статті.	Експрес опитування, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, аналіз педагогічних ситуацій (кейс-стаді), презентація доповідей
Тема 6. Академічна доброчесність студентів закладів вищої освіти	Поняття про академічну доброчесність. Принципи та фундаментальні цінності академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин. Проблема академічного плагіату. Види плагіату. Порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату. Програмно-технічні засоби перевірки на плагіат.	Експрес опитування, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, аналіз нормативних документів, обговорення «Кодексу академічної доброчесності НАЗЯВО». Аналіз безкоштовних програм перевірки тексту на антиплагіат

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень : Навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2018. 352 с.
2. Гайдучок В.М., Затхей Б.І., Лінник М.К. Теорія і технологія наукових досліджень: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Львів : Афіша, 2006. 232 с.
3. Закон України про академічну доброчесність (проект). URL : https://naga.gov.ua/wpcontent/uploads/2021/01/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%94%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C_4.pdf
4. Ковальчук В.В., Моїсеєв Л.М. Основи наукових досліджень: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. 3-є вид., перероб. і доп. Київ: ВД «Професіонал», 2005. 240 с.
5. Кодекс академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://naga.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/Кодекс-академічної-доброчесності.pdf> (дата звернення –15.10.2019 р.).
6. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : КОНДОР, 2006. 206 с.
7. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Osnovy-naukovykh-doslidzhen-Pan-kiv-Malska.pdf>
8. Мельничук Л.Б. Основи науково-педагогічних досліджень : курс лекцій [для студентів педагогічного факультету спеціальностей 012 «Дошкільна освіта», 013 «Початкова освіта»]. Рівне : Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. акад. Степана Дем'янчука, 2019. 50 с.
9. Мельничук Л.Б. Технології педагогічних досліджень та діагностика у дошкільній освіті : навчально-методичний посібник для студентів педагогічного факультету заочної форми навчання галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Рівне : Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. акад. Степана Дем'янчука, 2019. 56 с.

10. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково - дослідної роботи: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Ліра-К, 2016. 336 с.
11. Пілюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Славенко Е.І. Наукове дослідження : Організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Лібра, 2004. 342 с.
12. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : ЦУЛ, 2003. 116 с.
13. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій: посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Академвидав, 2004. 208 с.
14. Шейко В.М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: підручник для студ. вищ. навч. закладів. 5-е вид., стереотип. Київ : Знання, 2006. 307 с.
15. Юрченко С.О., Юрченко О.Є. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 204 с. URL: <https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2017-12-12/Yurchenko.pdf>

Додаткова

1. Бахрушин В. Академічний плагіат і самоплагіат в науці та вищій освіті: нормативна база і світовий досвід. URL: <http://education-ua.org/ru/articles/1128-akademichnij-plagiat-i-samoplgiat-v-nausti-ta-vishchij-osviti-normativna-baza-i-svitovij-dosvid9>.
2. Декларація про дотримання академічної доброчесності учасником процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Deklar_pro_dobr.pdf(дата звернення –15.10.2019 р.).
3. ДСТУ 8302:2015.Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання/ Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
4. Лист МОН України від 23.10.2018 №1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-188>.
5. Мельничук Л.Б. Основи наукових педагогічних досліджень. Плани та методичні рекомендації для проведення практичних занять (для студентів спеціальностей: 012 «Дошкільна освіта», 013 «Початкова освіта»). Рівне: МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2019. 44 с.
6. Мельничук Л.Б., Максимчук Н.С., Ілюк Л.В. Критеріально-рівнева характеристика розвитку музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : збірник наукових праць*. № 77/2021. С. 28-32. URL: http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2021/77/part_2/7.pdf
7. Мельничук Л.Б., Марчук О.О., Красовська О.О., Шкабаріна М.А. Педагогічний аналіз готовності майбутніх вихователів до морального виховання старших дошкільників. *Інноваційна педагогіка*, 2021. Вип. 32. Т. 1. Теорія і методика професійної освіти. С. 95-99.
8. Методична інструкція щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень. URL: <http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=a629d359-964f-e911-b41d-001a4be6d04a&kind=1>(дата звернення –15.10.2019 р.).
9. Методичні рекомендації до написання та захисту курсової роботи з фахових методик дошкільної освіти. Авт.-уклад. Борова В. Є., Красовська О. О., Максимчук Н. С., Мельничук Л. Б., Пагута Т. І. Рівне : ПВНЗ МEGУ ім. акад. Степана Дем'янчука. 2021. 32 с.
10. Методичні рекомендації до написання та захисту магістерської роботи з дошкільної педагогіки та методик викладання освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти. Борова В. Є., Красовська О. О., Максимчук Н. С., Мельничук Л. Б., Пагута Т. І., Петрук О. М. Рівне : ПВНЗ МEGУ ім. акад. Степана Дем'янчука. 2020. 60 с.
11. Положення «Про протидію плагіату в університеті» / Затверджено Вченою радою МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука Протокол № 4 від 24.11.2016 р. URL: <https://www.megu.edu.ua/sites/default/files/2021-07/Polozhennja-pro-protidiju-plagiatu.pdf>
12. Положення про групу сприяння академічної доброчесності. URL: <http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=d82d0ce9-ad76-e811-93e1-001a4be6d04a&kind=1>(дата звернення –15.10.2019 р.).
13. Правила оформлення списку використаних джерел при написанні наукових робіт. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravylaoformlennyaspyskuvykorystanyhdzherel.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Віртуальні бібліотеки, е-каталоги та довідники е-ресурсів.- http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_virtual_libraries/.
2. Державні бібліотеки України та інших країн. - http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_state_libraries/.

3. Електронні журнали:
 Методична скарбничка вихователя:
https://shop.mcfр.ua/catalog/osvita/msv/?utm_source=pedrada.com.ua&utm_medium=refer&utm_campaign=about
 Організаційно-розпорядча документація дошкільного навчального закладу. URL :
https://shop.mcfр.ua/catalog/osvita/organizatsiyno-rozporyadcha-dokumentatsiya-dnz/#desc?utm_medium=refer&utm_source=pedrada.com.ua/&utm_campaign=about
4. Матеріали міністерства освіти і науки України (<https://mon.gov.ua/ua>)
5. Програми розвитку дітей: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
7. Освітні ресурси:
 Освітній портал "Освіта.UA". <http://osvita.ua/>
 Педрада. Портал освітян України. <https://www.pedrada.com.ua/>
 Освітній портал " Педагогічна преса". <https://pedpresa.ua/>
 Портал громадських експертів "Освітня політика". <http://education-ua.org/ua/>
 Гіпермаркет знань. <http://school.xvatit.com/>
 Класна Оцінка - безкоштовна інформаційна система для шкіл, дитячих садків та інших організацій
<https://klasnaocinka.com.ua/>
 «Освітній портал» - все про освіту України. <http://www.osvita.org.ua/>
 Українська педагогіка – сайт про новини в освіті в Україні та за кордоном. <http://ukped.com/>
 Портал сучасних педагогічних ресурсів. <https://znannya.info/>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Тема 1	10
Тема 2	10
Тема 3	10
Тема 4	10
Тема 5	10
Тема 6	10
Підсумковий контроль	40
Загальна кількість балів:	100

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно

82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни